

OVERLAST

Actueel, vrolijk en licht surrealistisch eenakter

door

RUUD VAN LING

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **OVERLAST** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RUUD VAN LING** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2020 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Nel en Coba Knijperbak. Zusters. Middelbare leeftijd of iets jonger. Niet al te snugger, op het leeghoofdige af. Maar voelen zich wel buitengewoon gerespecteerd, intelligent en hoogverheven boven de rest van het 'gewone volk':

Nel Knijperbak - de oudste. Zegt bij iedere zin "Weet u".

Coba Knijperbak - jongste zuster. Zegt bij iedere zin "Zeg maar".

Floris Fluweel - interviewer en presentator. Een gelikte prater die zich met woorden overal uit weet te redden.

Mr Viola van Vooren - de Vrolijke Verzoenster. Deze rol kan ook door een man gespeeld worden, dan heet hij Mr Frederik van Vooren. En is dan de Vrolijke Verzoener.

Jan en Alie Konijnenberg, burens van Nel en Coba

Jan Konijnenberg - gepensioneerd havenwerker.

Alie Konijnenberg - zijn echtgenote.

Deborah Zwetstra - mindfulnessdeskundige.

Anneloes Hoopvol - omgevingsdeskundige.

Tante Truus Tondeldoos - heeft een kennel en een hondenuitlaatservice.

Joachim Paardenbloem - fokt papegaaien.

DECOR:

Het moet op het toneel een huishouden van Jan Steen lijken. Volslagen afgetrapt en versleten meubilair, schoenen bungelend aan een lamp, een volstrekt kale en dorre kerstboom in een hoek, anders zwaar verlepte planten, een uitpuilend vuilnisvat of moderne klike, rommelig en smerig. Dit toneelbeeld blijft in het hele stuk onveranderd.

(Het doek is gesloten als presentator Floris Fluweel haastig van links of dwars door de zaal heen komt aangelopen, en voor het gesloten doek hijgend het podium bestijgt. Hij is duidelijk te laat en buiten adem. Richt zich tot het publiek)

FLORIS: Dank u wel dames en heren dat u allemaal in zulk een grote getale bent gekomen voor een opname van deze aflevering van ons programma 'Overlast', waarin ik en Mr van Vooren problemen van mensen oplossen. *(Zoekt haastig en zenuwachtig in zijn zakken op zoek naar een spiekbriefje)* Waar zijn mijn kaartjes.... Waar heb ik die nou toch? Ogenblikje dames en heren... *(Vindt de bewuste documenten in één van zijn zakken na verwoed zoeken)* Aha, hier zijn ze... Juist ja... Nogmaals welkom dames en heren hier in *(noem hier de naam van de plaats waar het stuk wordt opgevoerd)* voor een aflevering van 'Overlast', waarin ik en Mr van Vooren problemen van mensen oplossen... Wat? *(Kijkt geïrriteerd richting linker coulissen, daar vandaan komt eng rumoer)* Wat is er nou toch.... Ogenblikje dames en heren... *(Verdwijnt geërgerd achter het doek, we horen hem mopperen achter het gesloten doek)* Hoezo, dat heb ik toch al gezegd... Dit is televisie, weet je... Veel herhalingen... Wachten.... Dan knippen we dat er toch uit... Nee, we zijn niet live... *(Komt weer voor het doek)* Sorry, dames en heren... We werken veel met stagiaires, beginners zal ik maar zeggen... Die kosten weinig, des te meer geld is er voor ons, presentatoren! Moeten het vak nog leren... Waar was ik.... O ja! Met Meester Van Vooren, de Vrolijke Verzoenster... *(of Vrolijke Verzoener, als de rol door een man gespeeld wordt)* Eh... Wij lossen problemen op. Burenruzies, weigerachtige leveranciers die hun slechte producten niet willen ruilen, erfgrenskwesaties, overpadvraagstukken... Soms loopt ons advies uit op verhuizing, of echtscheiding. Een enkele keer geweld, en moet de ME te hulp schieten. Dat soort werk. U kent dat wel. Daarom zijn wij nu in *(Noemt hier wederom de naam van de plaats waar het stuk wordt opgevoerd)* en we zijn vanavond te gast bij de gezusters Nel en Coba Knijperbak, die al jaren in onmin leven met hun burens Jan en Alie Konijnenberg. Gaat u met mij mee? *(Hij draait zich om, het doek opent zich tegelijkertijd, en het stuk begint)*

(Nel en Coba de Bruin zitten naast elkaar op twee volkomen doorgezakte aftandse fauteuils, te midden van een enorme hoop rommel, en staan met moeite op. Beiden hebben slechts oog voor hun iPhone en zijn daar ook steeds mee bezig, kijken zo nu en dan

bij elkaar op de schermpjes. Nel en Coba zijn zeer ouderwets en tuttig gekleed, eventueel vooroorlogse mode! Floris schudt hen de hand en stelt zich voor, de beide dames mompelen wat)

FLORIS: *(overdreven enthousiast)* Nel en Coba Knijperbak! Prettig om met u kennis te maken. *(Schudt hen de hand die hij daarna met een zakdoek zorgvuldig schoon poetst)* Wat woont u hier ongelooflijk leuk! Zo gezellig! En dan dat uitzicht! Zo inspirerend! *(Wijst op de zaal)* Enorm! Jammer dat u woonplezier zo bedorven wordt. Want daarom hebt u mij en Mr van Vooren, de vrolijke verzoener, ingeschakeld, nietwaar? Om daar voor eens en voor altijd een einde aan te maken. Vertel eens wat er aan scheelt.

COBA: *(opstaand en wijzend naar haar zuster Nel die nauwelijks reageert)* Het gaat hoofdzakelijk over mijn zuster, zeg maar. Die wordt er zo zenuwachtig van. Slapeloze nachten. Slecht gehumeurd. Dat was ze altijd al, maar nu nog veel erger. Het is de stress, zeggen ze. Maar het zijn de burens. Zeg maar. En dan is er natuurlijk die kwestie met die tuinkabouters.

NEL: *(op klagelijke toon, met op het laatst een soort snik in haar stem, terwijl zij onverdroten op het scherm van haar telefoon blijft staren)* Ik kan er écht niet meer tegen. Weet u. Ze ZIJN er zo. Ze wonen. Ik word er kotsmisselijk van. En bloednerveus. Weet u. En ja, dan die tuinkabouters. Vreselijk.

FLORIS: *(begripvol en zeer actief over het toneel gaand, legt zijn hand beschermend op een schouder van Nel, die dat duidelijk niet op prijs stelt)* Ik begrijp het. Uw burens komen u de keel uit. Waaruit bestaat de overlast? En wat is dat met die tuinkabouters?

COBA: Ze ZIJN er zo. En ze WONEN er maar. Constant, het gaat dag en nacht door. Het houdt maar niet op. Gék worden we er van. Zeg maar. En die tuinkabouters deed de deur dicht.

FLORIS: *(hoopvol en gretig)* Lawaai van hun kinderen? Of van die tuinkabouters? Of maken die geen geluid?

NEL: Nee, ze zijn kinderloos. En die tuinkabouters zegt nooit wat, dat is juist het enge er aan. Weet u, we horen nooit wat van ze. Heel irritant. Maar die tuinkabouters was de druppel die de emmer deed overlopen.

COBA: Zij zijn ook niet echt bezig kinderen te maken, zeg maar... Want dan zou je gesteun horen, of gehijg... Bij de vorige burens hoorden we dat. Een jong stel dat er wel pap van lustte. Vooral zij! En ze deden het overal, in de keuken en in de achtertuin, als het goed weer was. Weet u, als ik ze niet bezig hoorde, dan schrok ik

en dacht: 'Er zal toch niet iets zijn?' Want ja, je kunt niet weten. Zij deed het zelfs als hij er niet bij was.

FLORIS: Met die tuinkabouters?

NEL: Weet u, hij wist niet beter. Kwam ie thuis, ging zij direct liggen, en hij er onmiddellijk overheen, zeg maar. Die tuinkabouters kwam pas later in beeld. Zeg maar.

COBA: Da's mijn tekst.

NEL: O ja, dat vergeet ik steeds. Sorry. Weet u, als je altijd op elkaars lip zit, ga je het gedrag van een ander imiteren. Maar die tuinkabouters was echt de bloody limit.

FLORIS: Aha. Dus het is wat anders? Hun radio staat altijd keihard aan?

COBA: Dat is het niet. Ze hebben niet eens een radio, zeg maar.

NEL: Maar wel die tuinkabouters, weet u.

FLORIS: De televisie? Tot diep in de nacht? Inclusief de herhalingen?

NEL: Nee... Ze gaan met de kippen op stok. Weet u, na negen uur 's avonds is alles donker.

FLORIS: Zijn deze huizen erg gehorig? Dat je midden in de nacht hoort dat je burens naar de WC gaan? Daar wordt u wakker van?

COBA: Nee... niet zo irritant. Het zijn erg saaie mensen eigenlijk, zeg maar. Met hun tuinkabouters.

FLORIS: *(begerig en gretig, loopt energiek over het toneel)* Hondengeblaf? Gekrijs van hun krolse katten? Dat houdt u uit de slaap? En wat is er toch met die tuinkabouters?

COBA: Ik niet. Ik slaap overal dwars doorheen, zeg maar. Al rijdt er zeg maar een stoomlocomotief door het huis. Mijn zuster wel. Die ligt maar te woelen en te draaien. En te zuchten, het behang klappert ervan. En die tuinkabouters, vraagt u? Die leek precies op onze vader zaliger. En hij kijkt naar binnen. Dat merk je aanvankelijk niet, maar op zeker moment merk je dat je in de gaten wordt gehouden. Dat VOEL je.

NEL: Weet u... Ze ZIJN er zo.... Altijd. Ze WONEN steeds. Weet u, dat gaat op je zenuwen werken. In het begin denk je, het gaat wel over. Maar dat is wensdenken. Dat werkt niet. Ze blijven er ZIJN. En dan dat WONEN van ze. Het houdt maar niet op. Plus dan die tuinkabouters, het is echt verschrikkelijk.

FLORIS: *(hoopvol)* Ze wonen het huis uit? Maken een verschrikkelijke rommel in de achtertuin? Zijn dit huizen van een wooncorporatie? Dan kunnen we via die organisatie misschien iets bereiken...

COBA: *(hoofdschuddend)* Nee, dat is het niet. Het zijn hier allemaal eigen woningen. Ze ruimen altijd alles keurig op. Ik denk dat u het niet begrijpt, zeg maar. Ze ZIJN er, ze WONEN, en ik ben bang dat ze blijven. Met hun tuinkabouters.

FLORIS: *(ijverig)* Geuroverlast? Ze staan midden in de nacht nog te bakken en te braden? Allerlei buitenlandse gerechten met veel scherpe kruiden?

NEL: Weet u, ik denk het niet. Hij is maagpatiënt en staat op een dieet, dat vertelde mijn achterbuurvrouw mij, want die haar zuster en daar weer een nicht van heeft hem wel eens gezien bij de drogist als-ie maagtabletten kocht. Zuurremmers, die worden niet meer vergoed door je zorgverzekeraar. Mag je allemaal lekker zelf betalen, van je eigen risico. Ons vader zaliger had er ook zo veel last van. En dan kijkt-ie vermomd als tuinkabouters steeds bij je naar binnen.

FLORIS: U had een goede band met uw vader?

NEL: Helemaal niet. Het was een enge man. Dronk. Kon zijn handen niet thuishouden. En voerde niets uit, heeft nooit gewerkt.

COBA: Mijn zuster hier heeft er zeg maar nog een heel ernstige tic aan overgehouden. *(Nel begint hevig en spastisch te schokken, en met haar ogen te knippen)* Want ze denkt iedere keer dat ons vader in de achtertuin staat. Maar dat is natuurlijk niet zo. Het is maar een tuinkabouters, zeg ik dan. Maar dan heeft ze alweer een zenuwtoeval.

FLORIS: *(huiverend van ontzetting en ontzag)* Lichamelijke klachten? Toe maar! Ja, ik zie het. Verschrikkelijk. Zijn daar geen middelen voor?

COBA: Dit valt nog erg mee. Het kan veel erger, nietwaar Nel? Dan begint ze heel hard met haar hoofd te schudden. Ja, lach maar, maar als je net aan je warme eten zit, of aan je hete soep, is dat beslist geen pretje, zeg maar. Daar hebben zij met die tuinkabouters geen idee van.

NEL: *(langzaam uitschokkend)* Weet u, ik eet al maandenlang niet meer met mes en vork, omdat ik bang ben dat ik mijzelf snijd of met een vork in mijn oog prik. Mijn kwaliteit van leven holt op deze manier bliksemsnel achteruit.

COBA: De huisarts wist ook al niet wat hij ermee aan moest, zeg maar. Hij schreef wel pillen voor, maar die hielpen niet, zeg maar. Althans, ze kon nu haar hoofd wel stil houden, maar haar handen vlogen nu steeds de lucht in. *(Nel demonstreert het een paar keer, en blijft aan de gang)* Dat was een bijwerking, vertelde de dokter later. Zo kom je van kakkebed in pissebed, zou onze moeder

zeggen. Ja Nel, zo is het wel genoeg. Ho nou maar. Nel!!! Stop daarmee!!! (*Langzaam maar zeker beweegt Nel haar handen minder spastisch, Coba richt zich tot Floris*) U ziet het, de overlast neemt hand over hand toe. Plus dat probleem met die tuinkabouter.

FLORIS: (*vol begrip*) Ik zie het. Dit is buitengewoon ernstig.

NEL: (*wijzend op haar lichaam*) Weet u, ik kreeg ook nog eens ernstige constipatie. (*Tot de zaal*) Verstopping, zal ik maar zeggen. Terwijl ik zo graag naar het toilet ga. Heerlijk, lekker rustig. Niemand die je stoort. Fijn. Normaal ga ik één keer in de week, dan ruim ik lekker even de hele binnenboel goed leeg, maar dan is nu één keer in de maand geworden. En dan moet ik het er als het ware uitbeitelen. Steenhard is het dan. Alsof je stenen poept, de pot zit vol barsten en scheuren. Moet ik in de weer met warme olijfolie en lauwe melk, om het te weken en soepel te maken. Vezels eten? Al eet ik een complete ruige mat op, het zit muurvast. En dat allemaal vanwege je burens... Een ramp is het. En dan die tuinkabouter, die zit me ook zo verschrikkelijk dwars.

COBA: (*zuchtend*) Juist... En dat allemaal vanwege je burens, zeg maar. Waar je niet om hebt gevraagd. Om wanhopig van te worden. Waar gaat het om? Een tuinkabouter! Nou vraag ik je. Waarom kijkt die tuinkabouter steeds bij ons naar binnen? Draai 'm een halve slag om, dan zijn wij van de overlast af. Want dat is het: overlast.

FLORIS: (*zeer begripvol*) Ik begrijp het. Een onhoudbare situatie. Zullen we uw burens, de heer en mevrouw Konijnenberg, er eens bijhalen om hun kant van het verhaal te horen?

NEL: Dat zal niet gaan, weet u. Ze zijn er niet. Volgens mij zijn ze met vakantie, maar dat weten wij niet zeker. Want wij negeren deze mensen zoveel mogelijk. En natuurlijk ook hun tuinkabouter. Maar je wordt er wél uiterst prikkelbaar van.

COBA: Wij communiceren niet optimaal met die mensen... Zeg maar. Ze zijn vaak niet aanwezig. Veel weg. Zeer storend.

FLORIS: (*ongelovig*) En u blijft maar overlast houden?

NEL: Houd op, schei uit. Het is meer dan verschrikkelijk. En dat van die tuinkabouter gaat steeds meer op je zenuwen werken, weet u.

FLORIS: En andere burens? Hebben die ook overlast? Bij voorbeeld van die tuinkabouter?

COBA: Dat zou ik niet weten, zeg maar. Wij bemoeien ons niet met andere burens.

NEL: Dat is niet ons soort mensen, weet u. Het is nogal gewoon volk. Mijn zuster en ik passen daar niet zo bij. Tenslotte zijn mijn zuster en ik hoogopgeleid.

COBA: Hoog begaafd, en supergevoelig.

FLORIS: U bent beiden hoogopgeleid? Kijk eens aan! Mag ik vragen welke opleiding u hebt genoten? Universitair?

NEL: MULO A met wiskunde, weet u.

COBA: Maar daar ben ik voor gezakt. Zeg maar omdat ik problemen had met de leerkracht. Die kon niet uitleggen. Daar had hij moeite mee. En hij wist niets van tuinkabouters.

FLORIS: (*hevig geïnteresseerd en uiterst nieuwsgierig*) En wat deed u daarna? VWO?

NEL: (*hoofdschuddend*) Daar waren wij toen te oud voor. Coba hier was al dik in de twintig, weet u. En ik liep tegen de dertig. Dan voegt het niet meer in een klas met jonge kinderen. Daarbij: het was een typische dorpschool. En wij zijn meer van het stedelijke type.

COBA: Randstedelijk, zeg maar. Ook al wonen wij nu hier, in (*noem hier de naam van de plaats waar het stuk gespeeld wordt*) Maar dat ze hier zo gek zijn met tuinkabouters, dat hadden wij niet verwacht.

FLORIS: (*hoogst verbaasd*) Wat was de reden van deze langdurige schoolperiode?

COBA: Wij deden iedere klas twee keer, zeg maar. Behalve de eindexamenklas, die hebben wij ieder drie keer gedaan. Eén keer verkennend, toen het tweede jaar het examen op proef en het derde jaar voor het echie, zeg maar. Je doet iets goed en vol overtuiging, of je doet het niet.

NEL: (*blij en ijverig knikkend*) Weet u, wij gaan niet over één nacht ijs. Je moet een opleiding serieus nemen, er niet in één keer doorheen racen, dan blijft er niets hangen. Je doet het goed of je doet het niet, weet u. Maar ja, dat zegt onze burens niets. Die blijven er ZIJN. Met hun tuinkabouters.

COBA: (*minachtend*) Zie je meteen dat wij van een ander niveau zijn, zeg maar.

FLORIS: (*verbluft*) Dus andere burens... Daar heeft u geen last van?

COBA: Weinig. Er woont hier een innovatieve papegaaienfokker. Een zeer intelligente man van ons niveau. Gelukkig wel, anders hielden wij het hier helemaal niet uit. Mijnheer Joachim Paardenbloem. Hij kruist kippen met papegaaien. Zodat de kip kan aangeven hoe hij bereid kan worden als het dier de pan ingaat. En onderweg de weg kan vragen.

FLORIS: (*proestend*) Wat vertelt u me nu? Dat kan toch helemaal niet?

COBA: (*uiterst serieus*) O, jawel. Hij heeft ook postduiven gekruist met ganzen, zodat deze behalve brieven ook pakjes kunnen bezorgen.

NEL: Daar hebben wij een heel prettig contact mee, weet u. Het ligt niet aan ons. Want ook met Tante Truus Tondeldoos van de hondenuitlaatservice kunnen wij het goed vinden. Zij leidt blindegeleide honden op voor blinde blindegeleide honden.

FLORIS: Dat begrijp ik niet. Legt u dat eens uit? Is dat het voortdurende geblaf dat ik hoorde toen ik de straat inreed?

COBA: Dat stoort ons niet, zeg maar. Want Tante Truus Tondeldoos doet heel goed werk voor blinde blindegeleide honden.

NEL: Mensen die zich inzetten voor de maatschappij, daar houden wij van. Daar kunnen die Konijnenbergen nog een voorbeeld aan nemen. Weet u. Met hun tuinkabouter.

FLORIS: (*attent een vinger opstekend*) Het voortdurende gekrijs en gekakel dat ik hoorde kwam van de papegaaienfokker?

COBA: Daar hebben wij eveneens in het geheel geen last van. Mijnheer Paardenbloem doet veel goed werk en daarin wordt hij door ons gesteund, zeg maar.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto